

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
Társszerkesztő
SÁGHY MIHÁLY BLÁZSIK MIHÁLY

Szerkesztőség:
II. kerület, Rózsa-utca 7. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

III. évfolyam.

Csongrád, 1905. március 26.

13. szám.

Tűzoltási intézkedések.

Nem éreketlen figyelemmel kísérni az embereket a tekintetben, hogy véleményük időközönként egy és ugyanazon dologról mennyiben változik.

Van aki télen olyat óhajt, amit nyáron teljes vehemenciával ellenez s amit a nyárra szeretett volna megvalósulva látni, annak meg télen kel ellene.

Hogy messze ne menjünk, így vagyunk a községi tűzoltósággal. A forró nyár, mikor félünk kell, hogy egy-egy szerencsétlenség százezrekre menő károkat okozhat nálunk, minden ember ajkáról azt halljuk, hogy szervezni kell a községi tűzoltóságot s végrehajtani az erre vonatkozó vármegyei szabályrendeletet. A pillanat hevében teszünk is egyetmást. A felettes hatóság rendel, az alantás valamit tesz is, ámde mikor eljő a tél, mindenkiből kiálszik a tett iránti vágy.

Ügylátszik a pillanatnyi tettek emberei jóval felülmúlják azokat, kik erősen is akarnak, pedig ez utóbbiak nélkül ha nem minden is, de a legtöbb munka félbe marad.

A gyakorlat pedig arra tanít bennünket, hogy ezek a félrendsabályok a legkevésbé érők. A közélet, s különösen a közbiztonság terén, mely vonatkozhatik élet- és vagyonra, csakis azok az intézkedések válnak be, melyek nemcsak látványosan tesznek eleget a törvény és szabályrendeleteknek.

Az elmúlt évek folyamán pusztító tüzek arra indították a képviselő testületet nálunk is, hogy végrehajtsa a vármegyei tűzrendészeti szabályzatot s megalakította annak 18. §-a értelmében a községi tűzoltói intézményt, melynek tagja volt minden 20-40 éves férfi lakos.

A szervezett községi tűzoltóság célja az lett volna, hogy a szabályzat 21. §-a értelmében személyüket pénzért megváltó egyénektől befolyó összeg terhére rendszeres tűzoltóság szerveztessék. A munka meddő maradt s mindenki osztotta azt a véleményt, hogy ez az intézkedés mellőzendő s helyette emelni kell a közadó terhére a fizetett tűzoltóság létszámát.

Ez nyáron volt s ime a tél meghozta a maga gyümölcsét, most meg az a bölcs óhaj merült fel, hogy a felállított 6 tűzoltónál Csongrád községre jóval értékesebb lett volna: ezek fizetésének terhére szervezni a rendezett tanácsot.

Pedig vitatni sem lehet, hogy nálunk a tűzoltási szabályrendelet paragrafusainak egész sorozata nincs teljesen végrehajtva, s ha majd baj lesz, ki lesz a hibás: a tűzoltó parancsnok, meg a tűzoltók.

Óh nem! Szerintünk mindenki csak akkor vonható bármiért is felelősségre, ha megadjuk részére teendőinek végrehajtásához az eszközöket is.

Nevezetesen a szabályzat 29. §-a sze-

rint a vármegye minden községe a következő tűzoltó szereket, illetőleg eszközöket tartozik állandóan jókarban és készen tartani:

2 drb legalább 10 cm. átmérőjű hengerral, egyenként 10 méter hosszú szívó és 60 méter hosszú nyomó tömlővel, valamint az országos egységes csavarral ellátott fecskendő; 4 drb 4-6 hektoliter irtartalmú vasabronccsal ellátott kocslajtót; 24 drb vászon, bőr vagy bádögvedret; 2 drb egyenként 4 méter hosszú u. n. gráci dugó létrát és 2 drb 4-5 méter hosszú kampós létrát, 8 drb csákllyát, 4 drb fejszét, 8 drb vasvillát, 4 drb zárt lámpát, 1 drb szerkocsit.

A fent elősorolt tűzoltói eszközök és szereken kívül Csongrád község belterületeinek a központtól távolabb eső helyein még 2 darab kisebb fecskendőt teljesen felszerelt állapotban.

Aki nem hiszi, hogy ezek a felszerelések Csongrád községnek nincsenek meg, az könnyen meggyőződhetik, ha megtekinti kívülről, mert be úgysem fér, a tűzoltói szerek raktárát.

Úgy tudjuk Tasnády Imre járási főszolgabíró úr ezeknek a hiányzó szereknek beszerzését a múlt év folyamán elrendelte s rendeletének némely része végre is hajtott, ámde hol van a második országos csavarméretű fecskendő, hol van elhelyezve a külső város részeken a két fecskendő? Felépült-e már a tűzoltó lak-tanya? Bizony ezeket nem látjuk ma sem.

Uraim, jön a nyár, buzduljunk neki s a veszedelem előtt iparkodjunk beszerezni a védelmi eszközöket, nehogy megkésünk velük, mert ha baj lesz, annak okai igazán magunk leszünk.

Közgyűlésről.

Folyó hó 4-én rendkívüli közgyűlés tartott, melyre leginkább azon váratlan körülmény szolgált okul, hogy a csongrád-szentesi vasút kiépítésére előzőleg megszavazott 60.000 korona hozzájárulási összeget, a legtöbb megtartott községi képviselőtestület, tekintve a kereskedelemügyi miniszternek feloldó határozatára, nem szavazta meg. Tudva azonban azt, hogy a vasút kiépítése mily nagy előnyöket biztosít az egész község lakosságára, sőt a jövőt mérlegelve, kiszámíthatatlan oly jövedelmi forrásokat teremtő intézményeket honosíthat meg, miáltal a mostani tespedésben és pangásban vergődő kereskedelem, ipar és közigazdasági állapotok a legnagyobb virágzásnak örvendhetnek.

A képviselő testületen kívül álló és nem pártszenvedélyek által vezérelt higgadt és reális gondolkodású iparosok és kereskedők felfogták annak horderejét, egyben pedig számoltak ama előrelátható nagyvesztésekkel, melyek reájuk háramlani fognak, ha a község esetleg megtagadná a már egyszer megszavazott 60.000 korona hozzájárulási összeget. Indítatva érezték tehát magukat azon kérelem előterjesztésére, hogy amennyiben az engedelményes és vállalkozó a felajánlott 60.000 koronáért nem csupán törzsrészcényeket akar a község rendelkezésére bocsájtani, hanem 30.000 koronáért elsőbbségi kötvényeket ad s csupán 30.000 koronát kíván

törzsrészcényekben biztosítani, a kedvező előnyt, mely messze felülmúlja a már tett ajánlatot és ennek dacára a képviselő testület megszavazta a kívánt hozzájárulási összeget, — megragadni arra nézve, hogy az összes érdekek közmegelegedésre elégíttessenek ki. Vagyis a vállalkozók hátrányt ne szenvedjenek a vasút kiépítése tekintetében, a község pedig, ha áldozatot hoz is, melyre erkölcsileg kötelezve van, teljes mérvben biztosíttassék.

A kereskedők, iparosok és munkások által benyújtott s fentebb vázolt indokolt kérelmet a község előljárósága kellő figyelemben részesítette, sőt azt magáévá is tette, amennyiben a képviselő testület elé terjesztett határozati javaslatot olyképen szerkesztette meg, hogy a kérvényben kifejtett feltételek a vállalkozóval szemben biztosíttassanak.

Mindennek dacára a képviselő testületnek ama egyes tagjai, kiket egyedül és kizárólag pártszempontok vezérlelnek a legaktuálisabb közérdekű kérdésekben is, anélkül, hogy megfontolás tárgyává tették volna a fentfő helyzetet, avagy számoltak volna ama körülménnyel, hogy mily zsakutcába kerülnek meggondolatlan elhamarkodásuk következtében, magát a községet pedig kiszolgáltatják minden ellenszolgálmány nélkül a vállalkozók közpredájának, a legmirevőbb álláspontra helyezkedtek és a tett ajánlatot ridegen visszautasították.

Igen helyesen jegyezte meg Horváth Mátyás képviselő felszólalásában, hogy az adófizető polgárok bizalmából egyesek nem azért foglalnak helyet a képviselő testület kebelében, hogy ott egyes pártok érdekeit mozdítsák elő, hanem igenis becsületesen és lelkiismeretesen a közérdeket képviseljék. Már pedig eljárásuk által csak azt igazolták, hogy éppen nem állnak hivatásuk magaslatán, hanem vak eszközei oly burkolt érdekeknek, melyek vegeeredményökben egy ember személyéhez fűződnek. Majd lesz idő, mikor vakságukból felocsudnak es sajnos tapasztalatok árán be fogják látni annak hátrányait, melyeknek magukat akarat nélkülű bábként alárendelték.

Ezen határozat által tényleg az a helyzet állott elő, hogy nem a vállalkozó bosszulja meg a csongrádi munkásokat, de igenis azok a képviselők, kik ridegen elzárkóztak az ügy békés elintézése elől. Viszont úgy értesültünk, hogy illetékes helyen kötelezni fogják a községet a felajánlott és már egyszer megszavazott 60.000 korona megfizetésére. Mert a miniszter a határozatnak ama részét érintetlenül hagyta, mely a hozzájárulás költségeire vonatkozik és csupán a helytelen kikötményeket tette hatályon kívül, amennyiben azok a vasúti üzletszabályzatba ütköztek.

A közgyűlés tudomásul vette, hogy a munkássegélyalap címén kezelt 2050 korona azon munkások között kiosztatott segélyképen, kik idegen helyen kaptak munkát, de a szükséges útiköltséggel nem rendelkeztek. Egyben azonban útasítást nyert az előljáróság arra nézve, hogy a munkaadók megkerestessenek a kapott előlegek levonása iránt.

A gazdasági ismétlő iskola felépítését a miniszter elrendelte, a szükséges felszerelések beszerzését pedig az állampénztárból folyósította.

Makai Mátyás és társai kérelmükkel elutasították, amennyiben tizedkúttak felállítására a községnek nem áll érdekében, de tűzrendészeti szempontból az összes háztulajdonosok kötelezve vannak a saját udvarukban kúttat ásatni.

A toronyóra kijavítását a közgyűlés elrendelte, a munkálat áreljésen fog kiadatni.

Pigler András népkerti esősz éves fizetését 100 koronáról 120 koronára emelte fel.

Kürthi István azon ajánlata, hogy házat hajlandó óvoda célokra 3000 koronáért átengedni, nem fogadtatott el, miután már előzőleg intézkedett a község e tekintetben.

HIREK.

— **Gyümölcsoltó Boldogasszony.** Tegnap ünnepelte a kath. egyház a tavasz első ünnepét: gyümölcsoltó Boldogasszonyt. Buzgó ima szállt e napon az Égek urához, hogy ringó arany kalász diszítse a mezőt és bőtermést adjon az emberiségnek.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kornfeind* Gabriella tanitónót a csongrádi állami elemi iskolához rendes tanitónővé kinevezte.

— **Névnepok.** Gyönyörű tavaszi napot hozott József napja s a langyos tavaszi napsugárban örömmel vándoroltak a jóbarátok és megítézők egyik Józseftől a másikig. Társadalmunk színe-java melegen üdvözölte a névnepja alkalmából Porubszky József pápai kamarás-plébánost. A megítézés tárgyai voltak még: Szokoly József, Cs. Forgó József, Borbás József, Bogdán József, Szép József, Vakulya József, Réh József és még többen.

— **Polgári iskolai szakfelügyelő.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a polgári iskolák tanítási ügymenetének felülvizsgálására szakfelügyelőket nevezett ki. A csongrádi polgári fiú- és leányiskolák felügyeletével *Páthy* Károly kecskeméti polgári iskolai igazgató, az országos tanügyi tevékenységet kifejtett jeles tanfőnök bizatott meg. *Páthy* Károly ilyen minőségben látogatta f. hó 21-én a leányiskolát, 22-én pedig a fiúiskolát. A látogatás végeztével tartott tantestületi tanácskozáson a tapasztaltak felett teljes elismerését nyilvánította.

— **Iparosaink pártolása.** A magyar ipar és magyar termék csak úgy lendülhet föl, ha azt mi magyarok az idegennel szemben mindenkor pártoljuk. Ne csak hangzatos jelszavakon nyargaljunk, hanem cselekedjünk. Pártoljuk a csongrádi iparosokat minden téren teljes erőnkkel, s ne idegen ócska dolgokért dobjuk ki pénzünket, hanem magyar dolgokért magyar embernek s a munkáikat is azokkal készítettük. A csongrádi iparosok pártolása erkölcsi kötelességünk is és ha pártoljuk őket, rendezettebb viszonyok közé jutnak s ekkor minél tökéletesebb dolgok kerülhetnek ki kezeikből.

— **Polgári iskolai tanárok gyűlése.** A csongrád-megyei polgári iskolai tanárok tegnap tartották éves közgyűlést Szegeden. A gyűlésen résztvettek Csongrádról: özv. Zelenka Jánosné, Farkas Béla, Szokoly József és Sággy Mihály.

— **Nyolc órai záróra.** A kereskedő segítők között országsszerte mozgalom indult meg, mely-

nek visszhangja Csongrádon is mozgalmat kelt. A nyolc órai záróra egy kis jóakarattal megvalósítható, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy kereskedéseinkben 8 óra után alig van valami munka. A kereskedő kora reggeltől késő estig az üzletben dolgozik, fárad, s örül, ha jó este nyugalomra térhet családjá körébe. Szórakozásra pedig alig esik idő. Erre pedig és egy kis önművelődésre a kereskedősegeleknek is nagyon szükségük van, mert szakmájukban jártasságra és nagyobb társadalmi műveltségre van szükségük. Remélhető, hogy az üzlettulajdonosok nem zárkoznak el a segítők jogos és méltányos kéréseitől.

— **Bajnokverseny.** Az országos bajnokverseny f. hó 24-én tartott meg Budapesten. A versenyen Bozó Andor gimnáziumi tanuló is résztvett, még pedig szép sikerrel, amennyiben a közép vívók között a kardvívásban hatodik, törvívásban pedig nyolcadik lett. Gratulálunk!

— **Bajba került karaván.** Az elmúlt hét folyamán egy 13 tagból álló cigánykaraván kóborolt a tanyák között két keserves kinézésű gebén. A gebék teletetése nem a legjobb sikerült, mert az egyik helyett a cigányok maguk húzták a kocsit. Takarmány szűkében is voltak s miután még legelő nincs, nem csoda, hogy takarmány lopásra vetemedtek. Faragó Antal városunk országgyűlési képviselőjének tanyájáról emeltek el egy kevés lucernát. A sors azonban nem kedvezett nekik, rajta veszítették s a csendőrség a városháza udvarára kísérte őket s ott napoltak míg a lopásért elítélt Konkoly István és Konkoly Dániel társaik 2—2 napi büntetésüket ki nem töltötték, azután pedig kényszer útvállal Kistelekre szállították őket.

— **Emlékeztető.** A mai napon van 29-ik évforduló napja azon iszonyú eseménynek, midőn 1876. évi március hó 26-ik napjára virradóra Csongrád városát (akkor még rendezett tanácsú város volt) s annak határát a Tisza árja elöntötte. A határt ugyan már 25-én elborította a víz, de a rohanó árnak a szentesi úton levő kőhidtól a téglaházig húzódó körtöltéssel egyelőre útját állották s úgy látszott, hogy a várost sikerül a vész elől megmenteni. De a 25 és 26-ik közötti éjjelen a dohany raktárnál a frissen hányt töltés annyira átalázott, hogy azt a víz általszakította, s ellenállhatatlanul rohant a városba. Itt azonban mégis sikerült a rohanó vizet a serháznál, a Baghy-féle háznál és a keresztteri iskolánál megakasztani, s ezzel az egész város víz alá jutását megakadályozni. Így csak a város nyugati része került víz alá. Azonban ezen borzalmas katasztrófa után sem mult el a város

lakossága feje felől a veszély, mert annak elmultáig még számtalan éjszakát kellett a rettegő lakosságnak átviasztania.

— **Műkedvelői előadás.** Ma délután 2 órakor a csongrádi műkedvelő és daloskör volt tagjait értekezletre hívják meg több működő tag. Az értekezlet a szokott helyen fog megtartatni s tárgya a husvétüi ünnepek alkalmával tartandó műkedvelői előadás.

— **Tiszai gőzhajózás.** A Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság tudatja, hogy a tiszai személyszállító gőzhajóját megindult. Első indulás Szegedre holnap történik.

— **Bolgárok.** Körülbelül ötszáz bolgár család érkezett tegnap előtt Bulgáriából Szegedre. Itt csoportokra oszolva indultak Hódmezővásárhelyre, Szentesre, Mindszentre és Csongrádra, hogy az okszerű kertgazdaságot műveljék. A szorgalmas és ügykő bolgár példaképe lehet sok magyarnak, hogy miként kell nagy szorgalommal a földnek termését értékesíteni.

— **Vándorútra kelt tyúkok.** Palásti János 14 éves fiú Joannovits János iparosnál tanonc. Egyet gondolt és nagyot, a hét folyamán ott hagyta gazdáját, de hogy indulásában ne legyen egyedül, magával vitt 4 drb tyúkot is, hogy Szentesen értékesítse s így pillanatnyi pénzzavarban segítsen. Megjárta azonban, mert a rendőrbiztos telefonon értesítette a szentesi rendőrséget, ki a beérkező inastárt karokkal fogadta s a tyúkokkal együtt Csongrádra hozta.

— **Egy okos rendelet.** Nem nálunk hozatott, hanem Kecskeméten. Nálunk talán nem is lehetne (?) olyan irányban intézkedni, mint azt az 1879. évi XL. törvénycikk 219. §-a, illetőleg úrendőri szabályrendelet 12. §-a alapján Kecskeméten elrendelték, hogy gyalogjárdákon tilos a talicska *tolás*; ezen aztan úgy segített az elmés magyar, hogy a talicskát nem *tolta*, hanem *húzta*. Szó a mi szó, de az bizonyos, hogy a talicskázás a járdákon való közlekedést nagyban hátráltatja s kiteszi a felszólalót a kofák mosdatlan feleselgetésének. Próbáljuk meg, nálunk lehetne-e ezen a bajon valahogy segíteni.

— **Üde, szép arca lesz, ha a Balkányi-féle Camilla arc-crémét használja.**

— **Társadalmi lapok kauciója.** Pestmegye közigazgatási bizottságának ülésén felvetődött az az eszme, hogy a sajtó kinövésének megrendszabályozása végett mozgalmat indítsanak, hogy a társadalmi lapok is tegyenek le kauciót és a lapszerkesztést bizonyos kvalifikációhoz kössék. Az eszme mindenesetre megfontolást igényel, csak hogy vigyázni kell vele, nehogy a szabadsajtó joga nyírbáltassék meg.

Öreg honvéd.

Öreg honvéd, roskadt honvéd —
Kopott a ruhája;
Hetvenöt év súlya alatt
Görnyedezik válla.

Hőfürteit esákö helyett
Ócska kalap nyomja —
Bot kezében, — mely egykor a
Kardot szorította.

Homlokára súlyos élet
Szántott barázdákat —
Sápadtfenyű, bágyadt szeme
Sűrű könnybe lábadt . . .

Bánatosan rezg a hangja:
„Meginstálom szépen —
Öreg vagyok, szegény vagyok,
Tengődés az életem!

Odaveszett házam, telkem
S csekély nyugdíj mellett
A hideg is beül hozzám,
Éhség is felverhet . . .

Hej nem így volt, . . . akkor, . . . régen
A jó Isten látta,
Hogy küzdöttünk — valamennyi
Bennük katonája!

Ágyudörgés, trombitaszó . . .
Hullott a kard s a kar —
Mennyi boldog, dicső bajtárs,
Kiket már rög takar . . .

Engem itt hagytak, — azóta
Koldúsmódra élek;
Hej de azért királylyal sem,
Mással sem cserélek:

Ez a sebhely ősz fejemen
Az én büszkeségem —
Szép szabadság, szent szabadság,
Érted folyt a vérem! . . .”

S fellobban a szeme lángja,
A dereka szálfá —
Hetvenöt év búját, gondját
Nem érzi a válla!

Réti Rózsika.

Vasárnapi levél.

Jól mondja egyik szépirodalmi nagy írónk, hogy „a hála egy neme a gyűlöletnek”. Önkéntelenül eszünkbe jut ez a jellemző mondás, amidőn a csongrádi jótékony nőegylet nemes buzgalmát látjuk. Saját tapasztalatunkból tudjuk, szem és fültanúi voltunk, midőn a városháza tanácsterméből kijövő asszony „megkeveselte” az alamizsnát, mert hát úgy hallotta, hogy a nőegylet széplelkű elnöknője 20 zsák lisztet bocsájtott az egylet rendelkezésére, s neki a szerinte ily nagymennyiségű élelmi szerből csak egy kenyérműre való jutott. Szinte bajos elhinni, hogy ez a szerencsétlen az „Isten képére” teremtett lény volna, mert teljesen hiányzik szívéből a hálaérzet, s még a legközönségesebb lelki tulajdonságig sem tud emelkedni, hogy t. i. ezt az alamizsnát neki nem a kötelesség, hanem „az inség s éhség iránt érzett részvét”

szolgáltatta. Majdnem azt kell hinnünk, hogy ez a közönséges lélek, a „Tiszavidék” impressiója alatt áll, úgy értem t. i. hogy az említett lap egy alkalommal, midőn a szegény gyermekek ingyenkonyhájának javára gyűjtés iránt lett felkérve, óva intette olvasóit, hogy szerinte a nagyhangú felhívásnak fel ne üljenek, mert nem bizonyos, hogy a kegyes adományok a megjelölt célra fordítatnak. Nyugodjanak meg hőlgyeim, nem hiában mondja az Irás, hogy „a jókedvű adakozót szereti az Isten”, s mindannyiszor, valahányszor nemes cselekedetükben gáncs, vagy jogtalan bírálat éri, saját magasztos lelkiismeretükben lesz meg a jutalom, s szent hitünkben merített azon tudatban, hogy valahányszor egy-egy könnyet törölnek le az irgalom nevében a szenvedők orcájáról, az „Aki a sziveket és veséket vizsgálja” százszorosan jegyzi fel azt számlájuk javára.

Mióta Kneipp páter ismeretes csoda kurája sok esetben lefőzte az orvosi tudományt, többször eszembe jut, hogy az emberi szervezet javítására irányuló specificumok előállítására nemcsak az igen t. orvos urak, de szerintük laikus emberek is képesek lehetnek. Nem szölok az egyedül eszálhatatlannak hirdetett rheuma, köszvény, ischias bajokban egyedül ható kenőcsök s fluidumokról, nem beszélek a tyúkszem megszüntetésére szolgáló tapasztokról, amelyek ez ideig csak a tyúkszemet s következetesség indokából a feltaláló zsebébe s illetve tárcáját növesztették meg. Elég az hozzá, hogy Csongrád, amely eddig politikai nagyságokat, vízi jogászokat szállított az országnak s bujtatott elő az ismeretlenség homályából művészeket és tudósokat, ma már komolyan versenyez a tekintetben, hogy évtizedek multán a „Conversations

Teljesen ártalmatlan arccsépítő szer a „Kamilla krém.” Hatása bámulatos. Ára 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél: Balkányi Lajos a „Megváltó”-hoz címzett gyógyszer-tárában Csongrádon. (Hasonmenű, de értéktelen készítményektől óvakodjunk.)

— **Margit krém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen gyógyszerész ezen kiváló arckenőcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépitő szerek között a Földes-féle Margit-krém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztálanságát, szeplőt, pattanást, mitesszert stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot üdévé, fiatallává varázsolja. Nemesak az arcot, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépitésére is használják. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszertárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **Nem sikerült tyúktolvajlás.** Bizonytalan, hogy a lelkiismereti furdalás vagy az alkalmatlankodó közönségnek tulajdonítható-e, hogy f. hó 24-re a reggeli órákban valaki két tyúkot egy zsákba téve a magtár-utcai híd alá rejtett. Valószínű, hogy nem találta alkalmasnak az időt a tyúkok tovább szállítására s a beálló szürkületig ott helyezte el őket, azonban a rendőrség észrevette a csinyt, bevitte a két tyúkot s ápolás alá vette őket, s most a rendőrségnél várják az érték jelentkező tulajdonost.

— **A szépség titka a Kamilla krémekben rejlik.** Mert csak a Balkányi-féle Kamilla-krém ama egyedüli biztos szépitő szer, mely szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget és az arc mindenféle tisztálanságait a legrövidebb idő alatt eltávolítja. Ennek bebizonyításul szolgáljon az alább adott néhány elismerő levél. Egy budapesti úrnő írja:

Igenüsztelet gyógyszerész úr! Többször olvastam újságokban a **Kamilla arc-krém** biztos szépitő hatásáról. Amennyiben arcom szeplős és tisztátalan volt, elhatároztam, hogy egy tégely „Kamilla krém” vásárolok. Már rövid használat után bámulatos hatását tapasztaltam. Szeplőim elmult és arcbőröm bársonyosimáságot nyert, a kezeimet pedig hófehérré varázsolta. Kérem ha lehet sziveskedjék barátom részére még 2 tégelyt küldeni. Budapest, 1905. február hó 12-én. Tisztelettel **N. Erzsébet**.

Egy szegedi úrnő levele:

T. Balkányi Lajos gyógyszerész úrnak Csongrád, „Megváltó” gyógyszerész. Az összes forgalomban levő krémeket kipróbáltam már, de egyiket sem sikeresen, míg nem barátom rábeszélésének engedve, meghozattam az Ön által készített és az annyira elterjedt **Kamilla krém**et, amely a legnagyobb örömemre néhány napon belül elmult az arcomon és nyakamon levő májfoltokat és pattanásokat. Amiótt is Önnek nagy hálával tartozom, amit nem róhatok le másra, minthogy a Kamilla krémét előlök körökben terjeszteni fogom és kérem sziveskedjék még 3 tégelyt, 3 db szappant és egy doboz hölgyport küldeni. Szeged, 1905. február 28-án. Tisztelettel **N. Irén**.

Egy tégely **Kamilla krém**e 1 korona. Egy darab **Kamilla szappan** 50 fillér. Egy doboz **Kamilla hölgyport** 1 korona; fehér, rózsás vagy (barnának) krém szímben. Kapható és megrendelhető: **Balkányi Lajos** a „Megváltó”-hoz címzett gyógyszerésznél Csongrádon (Szávák-tér).

— Fontos Amerikába utazóknak! A magyar kormány

Lexicon"-okban is helyet foglaljon, — értven specialitásait. A verseny eszközlője az egyedül biztos ható „Kamilla krém” s a mégis csak biztosabb ható „Erika krém”. Én nem vagyok asszony, azt azonban határozottan állíthatom, hogy mindkét „krém” egyszeri használat után azt az érzést támasztja az emberben, mintha egész nap a hentesnek segített volna kolbászt tölteni. Ez az érzés nálam jelentkezett. Meglehet hogy hölgyeink valami kellemes üdéséget tapasztalnak a használat után... tenyereikben s mert a tenyérnek — tanulm rá Valentin barátunk — néha kellemetlen vonatkozása lehet, vigyázzunk mi szegény ügyefogyott családok, hogy a „krém” számla a minimális mennyiségre szálljon le.

Igen vagy nem? vagy igenis nem? Állítom, tagadom, vagy igenis nem állítom. Olyan „circulus vitiosus”, amelyből ma már nem lehet kibontakozni. Legvalószínűbb, hogy az egész „szagos” ügy a legutóbbi nyilatkozott jóképű barátunké marad, aki nem átálja egy kis lány nem feltétlenül öntudatos csevegése után, erős elhatározással vállalni a konzekvenciát. A dolog azonban úgy áll, hogy ebben az ügyben ügylátszik teljesen elszigetelten marad, s aligha „osztózik” vele bárki is a dolog végstadiumában. Mi azt hisszük, hogy ez az ügy is éppen úgy a feledékenység homályába vész el, mint Forgó Sándor bátyánk lovai, amelyek mindezekig „elfeledten” a jogtalan birtokló istállójában elmékednek a sors s az élet változandósága felett.

Tömeges gratuláció ért egy közös barátunkat, ki különösen arról nevezetes, hogy hajuszát, csak úgy mint a csikós a lovat, kötőféken tartja és szoktatja. Érzékeny anyagi megpróbáltatás érvén különösen a hó elsején, amennyiben fize-

az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte. Fiumén át Amerikába szülő útlevelek most már Brémán át is érvényesek, ha az illető utas egy Bremennek szülő hajójegy birtokában van. Ak Brémán át akar utazni, annak okvetlenül kell otthonról 20 koronát előre Bremenre előlegnek beküldenie, mire rögtön megküldetik a hajójegy. Joegességű és munkakepes munkások, akik az amerikai rendeltési helyig szülő vasuti jegyet kifizették és azonkívül még 50 koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában beboesátást nyernek. Akinek barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok címeit. Szembetegek vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bérért dolgoznak, Amerikából visszautasítatnak. Ratiborban valamint Bremenben minden kivándorló megvizsgáltatik, mindenki tehát, aki Bremenben hajóra felszáll, előreláthatólag Amerikában beboesátást nyer.

— **Csakis Wiesner-féle „Erika-krém”-et használjon.**

— **Az Élet,** a régi jó Képes Családi Lapok, az új évben gyökeresen átalakítva, új köntösben e rövid idő alatt is nemesak régi híveinek igényeit elégíti ki fokozott mérvben, de széles körben is általános elismerésre tett szert. Az Élet mindenben arra törekszik, hogy nélkülözhetlen illusztrált szépirodalmi hetilapot adjon a magyar család kezébe. Az Élet hasábjain a magyar nemzeti eszmékért küzd, mindent a magyarság szempontjából ítél meg. Az Élet hasábjait a legnevesebb magyar írók és költők keresik föl munkáikkal a politikai, társadalmi, művészeti, gazdasági élet aktuális eseményei könnyed, szórakoztató modorban megírva és illusztrálva jelennek meg hétről-hétre. Az Életben, amelyben azonkívül hasznos tudnivalóknak, tudományos apróságoknak, a háztartás és a divat körébe tartozó dolgoknak is bő tér van engedve. E sokoldalúság és fényes kiállítás dacára is az Élet a legolcsóbb magyar hetilap, előfizetési díja negyedévre csak 3 korona lévén. Az Élet e heti száma is páratlan bő tartalmú. Közli annak a 16 államférfiúnak képét, kiket a király magához rendelt. Az aktuális események közül képekben bemutatja a Mukden körüli harcokat, az Operában rendezett élő sakkjátékok stb. Irodalmi részében elbeszélések, tárcák, költemények mellett Benickyné Bajza Lenke regényét, politikai csevegést, gazdag közgazdasági, színházi, divat rovatokat találunk. Az Élet az érdek'őknek szívesen küld mutatványszámot kiadóhivatala révén (Budapest, Múzeum-körút 7. sz.).

— **A politikai válság** napjaiban senki sem nélkülözheti az újságolvasást. A most következő negyedév alkalmából tehát szívesen felhívjuk a magyar olvasó közönség figyelmét hazánk legelterjedtebb, legkedveltebb napilapjára, a Pesti Hírlapra, mely ma igazán vezető szerepet játszik a politikában és sajátban egyaránt. A Pesti Hírlap — mint az már általában ismeretes — minden irányban független, szökimondó, demokratikus szellemű lap; ezért lett a közönség kedvence. Vezércikkeit elsőrendű publicisták és politikusok írják, tárcáit a legkiválóbb írók. Politikai értesülései bőveek és megbízhatóak. Rovatai közül a színház, a sport, a törvénykezés, vegyes és szerkesztői üzenetek — kedvenc olvasmányok a nagyközönségnek. Esti levelei — Toth Béla tollából — országos híreire emlékedtek. Tartalma mindig nagyobb más lapokénál. Ily előnyök mellett olvasóinak még külön kedvezményeket is nyújt. Minden előfizető díszes nagy képes naptárt kap ajándékként és a Divat Salon című díszes nagy divatújságot féláron rendelheti meg. A Pesti Hírlap előfizetési ára egy óra 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona, a divattal együtt 9 korona. A Pesti Hírlap kiadóhivatala, hova az előfizetési pénzek postautalvánnyal küldendők: Budapest, Váci-körút 78. Levelezőlapon mutatványszámokat is lehet kérni.

tésének 80%-a különböző közigazgatási affairek kiegyenlítésére visszatartatott, a gratulálókat hagyományos vendégszeretetével egy kis kolbétóra házához meg nem hívhatván, akként vélt menekülni ezen kellemes teher alól, hogy a gratulálókat meginvitálta a parochiára, ahol a József nap fényesen megtartatott.

A „Purim” jöllehet hogy nem ünnepe, mégis legkedélyesebben lesz megülve a zsidóság által. „Duhaj” lehetőleg tisztai halat főzött, s éjféltájban mérsékelttel felemelt áron szolgáltatja azt az érdeklődőknek. A megszokott kedélyességet „harci zaj” rontja el. A „raskol”, az elnök választás nagy csatája szándékolatit megvitatni. Még a legszelidebb „Jakab” is kivészi a részét nem a közdelem, hanem a... larmából. Nagyobb érdeklődéssel azt hiszem nem döntötték el a pusztában az „arany borjú” uralmának fenntartását vagy megsemmisítését, mint amilyennek ez a „harci” mutatkozik. A „helyzet válságos” s valószínű, hogy pár szavazat különbség dönti el, hogy a jelöltek közül melyik a „nagyobb zsidó”, melyikhez biznak a tekintetben, hogy husvét előtt legalább 4 héttel meg fogja tudni rendelni a „laskasütéshez” megkivántató lisztet. Mert ez a főszempont, s a helyes külső adminisztrálás kérdése, az mellékes. Én azt hiszem, hogy ha egy tiszteltbeli álláshoz küzdelem árán lehet jutni, s ha a bizalom nem egyhangúlag nyilatkozik meg, abból én a magam részéről nem kérek, mert a legyőzött ellenpárt állandó „kerékkötő” marad, minden ambiciósus törekvés megvalósítását illetőleg.

Martyrus.

Büntények a csongrádi határban.

(Folytatás.)

Újabb manipulációk.

Huszka Imre időközben szelevényi lakos lett. Onnan rándult át mult év tavaszán Csongrádra Vadász István rokonlelkű barátjával, hogy látogatást tegyenek Szabó István belvárosi lakosnál. Szabó az udvaron fogadta becses vendégeit, favágás közben.

- Hasad-e a fűzfa, sógor?
- Nehezen, sógor.
- Könnyebben is hasadna, ha akarná kend.
- Hogy-hogy?
- Gyerünk belül, majd elmondom.

Odabent aztán szidták a kormányt, meg az urakat, panaszkodtak a nehéz viszonyokra, melyekben a szegénység sanyalódik és végre is abban állapotok meg, hogy ezen segíteni kell valahogy, mert a szegény ember is ember.

— Igen ám, de hogy?

— Epen azért gyüttünk sógor, hogy elmondjam. Igen egyszerű az egész. Van nekünk Budapesten egy olyan ismerősünk, aki minden 100 korona után háromszáz hamis koronát ad, szakasztott olyat, mint az igazi, azzal a különbséggel csak, hogy azt nem az osztrák-magyar bank adta ki, hanem más valaki, aki a szegénységen akar segíteni. Jó pénz lesz az nagyon, csak ügyesen kell tuladni rajta.

Szabó a mézes szavakra nemesak kezét adott a két hamispénzlovag, hanem összeszedett 460 kubikmunkát megtakarított koronát és együttesen fölúztak Budapestre, ahová este érkeztek meg. A népszínház-utcaiban egy sarok koreszmában szálltak meg, homnan Vadász azon szándékkal indult el, hogy felkeresi a hamis pénzgyártót s közbe jár majd, hogy Szabó vele „üzletet” köthessen.

Nemsokára vissza is jött Vadász és kihívta Huszkát és ötöt az utcára, mert mint mondotta: itt van már az „úr”.

Kint egy „magas kalapú” egyén fogadta a léprecsalt Szabót, akit nagy alázattal köszöntött.

Kérdezte az idegen:

— Mennyi pénzt akar „becserélni”?

— Csak 460 koronát.

— Na jól van; itt a pénz helyette, — s azzal Vadásznak a zsebébe nyomott egy csomagot — van ebben annyi hamis pénz, hogy több, mint elég: mehetnek nyugodtan haza.

Alig haladtak azonban a vasút felé 300 lépéssnyire, előttük termett egy alacsony termetű úriasan öltözött egyén, aki útjokat állta.

— Mit adott az az úr maguknak?

— Semmit.

— Nem igaz, mert én láttam, hogy ennek az embernek — Vadásznak mutatott — egy csomagot nyomott a zsebébe. Ez nagyon gyanús. Előre tehát a rendőrségre! Én titkos rendőr vagyok!

Azzal a csomagot Vadász zsebéből kiragadta, Szabó pedig Huszkával amennyire csak lábuk bírta, elszaladtak.

Vadász Szabó azt állítja, hogy a titkos rendőr nem lehetett más, mint az a csaló, aki tőle a 460 koronát elvette.

Vadász és Huszka a vallatások során beismerték, hogy hárman közösen csaláltak meg Szabót, László József budapesti német-utcai 12. számú házmeesterrel és a 460 koronán együttesen megosztottak. A házmeester pedig tagadja, hogy ő valaha velük találkozott volna, sőt állítja, hogy Vadászt és Huszkát nem is ismeri.

Szabó a pénzhamisítási manipuláció után csak úgy volt képes haza jönni Csongrádra, hogy Huszkától kért öt koronát útiköltségre.

(Folyt. köv.)

Kiadók és lapfőadonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Néhai Sarusi Mátyásnak

összes hátramaradt ingatlan vagyona, mely áll 1 ház, 6 hold szőlő, 10 házrész hipothéka, 2 házrész nagyrét, 2 házrész kiserét és 1 házrész bökényből, szabadkézből eladó, esetleg — el nem kelés esetén — haszonbérbe kiadó. — Bővebb felvilágosítás nyerhető **Mernyó Mihálynál** Csongrád, Félégyházi-út 8. szám alatt.

Mégis a legbiztosabban ható, teljesen ártalmatlan arcszépitő szer az „Erika-krém.” Ára 1 korona. „Erika-szappan” 50 fillér. Egyedül kapható: Wiesner Lajos „Szt. Rókus” gyógyszerésznél Csongrádon.

Teljesen ártalmatlan arcszépitő szer a „Kamilla krém.” Hatása bámulatos. Ára 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél: Balkányi Lajos a „Megváltó”-hoz címzett gyógyszerésznél Csongrádon.

Községi hirdetések.

Csongrád község szolgásméltóságának az 1905. évre járó ruha illetményét képező: 30 drb nyári posztó zubbony, 30 drb téli posztó zubbony, 30 drb nyári vitorla vászony nadrág, 30 drb téli posztó nadrág, 30 drb téli posztó köpönyeg, 30 drb téli posztó mellény, három utóbbi ugyanegy mintájú posztóból, elkészítésére és szállítására újból zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Felhívataknak a vállalkozni kívánó iparosok, hogy zárt ajánlataikat a II. jegyzőnél f. évi március 31-dikének déli 12 órájáig nyujtsák be. Az ajánlatok ugyanezen nap délutánján fognak elbíraltatni.

Megjegyeztetik, hogy a kelmék csupán hazai gyártmányok lehetnek, úgy a posztóból, mint a felhasználandó bélésből minták csatolandók s a beszerzés forrása úgy az ajánlatok megtételénél, mint az illetmények átvételénél igazolandó.

A ruházat szabására, zsinórzatára és kiállítására nézve a használatban lévő rendőri ruházat az irányadó.

Felhívataknak mindazon hadmentességi díj alá tartozó egyének, legyenek azok csongrádi vagy vidéki illetőségűek, akik

1. hadi szolgálatra alkalmatlannak találtak s az állítási lajstromból töröltettek;
2. fegyverképtelenségnek találtak;
3. a katonai szolgálatból 12 év eltöltése előtt testi fogyatkozás vagy bármely más okból elbocsátottak; hogy polgári állásukat, lakásukat, illetőségi sorozó járásukat, a saját vagy családijuk adóját, továbbá munkaadójuk nevét Csongrád község számtisztviszati hivatalában (azon esetben ha ezt az 1905. év január hó 1-seje óta már meg nem tették volna) 1905. év március hó 31-ig annál is inkább bevallják, mert ellenkező esetben a kirovándó hadmentességi díj hatszoros összegének megfelelő pénzben való megelégeltetésétől elmarasztalják.

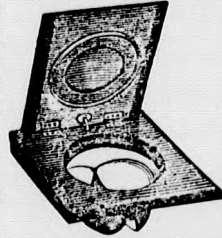
Az 1905. évi I.—II. oszt. kereseti adólajstrom 1905. évi március hó 27-ik napjától 1905. évi április hó 3-ik napjáig a számtisztviszati hivatalban közszemlére tétetik, hol azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s az ellen azok, kik ezen adónemmel a múlt évben is megróva voltak, a lajstrom kitételének napjától, azok pedig, kik ezen adónemmel megróva nem voltak, adótartozásainak az adókönyvecskéikben történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt felszólamlásait az előjárásához benyújthatják. Az elkészve beadott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Sok ezer ember egészsége!

logia megvédeni a legújabb, szabadalmaztatt

„Japán“ kloset-ülés.

Minden árnyékezőkre alkalmazható.

Vizöblítés nélkül!
Teljesen szagtalan!
A legnagyobb tisztaság!
Nem lagyhat be!
Nem dugulhat be!
Légvezet mentes!

Betegápolási cikkek. Szobaklosettek.
Estegtelő kocsik.

Képes árjegyzék kívánságra ingyen.

Guttman L. kloset-gyár
BUDAPEST, IV. Városház-utca 2. szám.
(Köszönti Lajos-utca sarkán.)

Eladó szőlő.

Joannovics Istvánnak a Tiszaoldalon lévő 4 hold szőlője egészben, esetleg felerészben, szabadkézből eladó. Értekezhetni a tulajdonossal Csongrádon magtár-utca 29. szám alatt.

Kiadó bolthelyiség.

A Szarvas-utca 8. sz. alatti házban a jelenlegi fodrászüzlet helyisége Szentgyörgy naptól fogva haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást ad Egressy László postafőnök.

Eladó pálinka.

Saját főzésű kajszin barack pálinka 18 liter és őszi barack pálinka 26 liter, literenként 3 koronáért eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s ninesen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghaladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kúszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven el látják házuikat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó szines fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olesó árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőültvénytelep
Nagy-Kágya, Bihar megye.

Földeladás. Néhai Molnár Józsefnek a szelevényi határban lévő jóminőségű 33 kishold 1200 (nszögölivel) szántó földje, feleterméssel együtt, olesó árért szabadkézből eladó. Értekezhetni Ringvald Sándor tak. pénztári könyvvezetővel Kunszentmártonban Kerületiház-utca 58. sz. a. házában.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, miszerint **Hunyadi-tér 10. szám alatt**, özv. Kádár Péterné házában,

férfi-szabóműhelyt

nyitottam, s több éven át előkelő fővárosi üzletekben szerzett gyakorlatom folytán azon helyzetben vagyok, hogy elegáns úri öltönyöket divatos és tartós szövetből, mérték után, a legjutányosabb árak mellett készíthetek.

Készítek továbbá magyar ruhákat és ezenkívül javításokat és ruhatisztításokat is elfogadok s azt mindenkor a legnagyobb megelégedésre fogom szállítani.

Midőn a t. közönség pártfogásáért esedezem, egyben kérem, hogy pontos kiszolgálásomról egy próbamegrendelés által meggyőződni sziveskedjék.

Sáfránovics István

férfiszabó.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle**

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RETHY-félet** fogadjunk el!

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Megfojt ez az átkozott köhögés! Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. szám.

Kapható Csongrádon:
Balkányi Lajos, Barna Henrik, továbbá Wiesner Lajos
gyógyszertárában.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Fürdőrend változás a gőzfürdőben!

Árleszállítás a kádfürdőben!

A n. é. közönség több oldalról hangoztatott kívánságának kívánunk eleget tenni, mikor ezennel közhírré tesszük, hogy f. évi március hó 20-tól kezdődőleg a gőzfürdőben a fürdőrendet akként változtattuk meg, hogy minden szerdán délelőtt a nők, délután pedig a férfiak fürödhetnek, míg a többi napokon (vasár- és ünnepnapokon is) délelőtt a férfiak, délután pedig a nők használhatják a gőzfürdőt. Egy fürdés ára a gőzfürdőben egy korona.

A kádfürdőben a fürdőrend ugyanaz marad vagyis reggeltől estig férfiak és nők részére egyaránt nyitva áll; a fürdés ára azonban személyenként 1 korona helyett csak 80 fillér ruháneművel és szappannal együtt.

Gyermekjegy (10 éven aluliak részére) úgy a gőz-, mint a kádfürdőben 50 fillér helyett csak 40 fillér.

Vasár- és ünnepnapokon délután fürdőzés.

Eszes Mátyás és Fiai.